

Oponentský posudek na práci „Patologická fyziológia pre zubné lekárstvo“

Autorský kolektív, ve složení *prof. MUDr. M. Tatár, CSc., prof. MUDr. J. Hanáček, CSc., doc. MUDr. R. Péčová, Ph.D. a doc. MUDr. J. Plevková, Ph.D.*, připravil učebnici patologické fyziologie pro studenty studijního programu zubního lékařství pojednávající o základních tématech oboru, které tito posluchači nezbytně potřebují k uzavření preklinického studia. Jedná se o velmi cennou aktivitu, neboť takový text, zejména v recentní podobě, v našich jazykových oblastech opravdu chybí.

Učebnice má 222 stran, na první pohled upoutá přehledným a strukturovaným textem, k čemuž přispívá zvýraznění klíčového obsahu tučným, resp. barevně zvýrazněným písmem. Pro čtenáře bude určitě užitečný obecný „fyziologický“ úvod většiny kapitol, který jim může pomoci „zopakovat“ základní pojmy. Co se týče obsahu, jakkoli se autoři drží tradičního pojetí oboru, zařazují i novější, částečně mezioborové aspekty (např. kap. 10 o problematice poruch výživy a jejich dopadu na organismus ve zdraví a nemoci), či také témata zdůrazněná tradičním zaměřením martinského ústavu na patofyziologii respiračního systému (viz např. kap. 25: „Obranné a ochranné mechanismy dýchacích cest a pl'úc“). Vyzdvihl bych také kapitolu 9, která dle mého názoru zdařile osvětluje posluchačům zubního lékařství problematiku patofyziologie bolesti.

Při práci na případných dalších vydáních by autoři mohli ještě více sjednotit strukturu (osnovu) jednotlivých kapitol, případně se pokusit ještě více zaměřit na specifické problémy, které se dotýkají zubního lékařství. Tak např., nabízí se možnost rozšířit stávající popis patogenetických mechanismů onemocnění parodontu či rozvést charakteristiku manifestací anafylaxe v orofaciální oblasti.

Co se týče potřeby úprav před vydáním aktuální verze, doporučoval bych z textu úplně vypustit obrázky, které ojediněle v některých kapitolách (např. na str.37) zůstaly a navíc se liší - tu úrovní grafiky, tu jazykem (vyskytují se i v angličtině). Sami autoři totiž v předmluvě uvádějí, citují: „... text nie je doplnený obrázkami. Počas študovania textu si možno pomôcť obrázkami z prednášok patologickej fyziológie pre študentov tretieho ročníka JLF UK uverejnených na webovej stránke Ústavu...“ Dále by bylo vhodné sjednotit jednotky (SI) uvedené v těch částech textu, které se dotýkají laboratorních parametrů (např. str. 35, ř.9-10).

Podle mého názoru si posuzovaný text rychle získá své čtenáře, a to nejen mezi studenty, ale také mladými lékaři ve specializační přípravě, pro které mohou být přínosem zejména oborově zaměřené kapitoly na patofyziologii ústní dutiny / faryngu. **Doporučuji jej proto k vydání po provedení drobných dílčích úprav zmíněných v předchozím, čtvrtém odstavci mého posudku.**

prof. MUDr. Martin Petřek, CSc.,

Ústav patologické fyziologie lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Olomouc, 9. června 2016